

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12444

Tarih : 23.06.2025

Ferit ŞENYAŞAR
Şanlıurfa Milletvekili

10/2824

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda gerekçesiyle sunulan sulama birliklerinin belirlediği ücret tarifelerindeki fahiş farklılıkların nedenlerinin ortaya çıkarılması, bu birliklerin yönetim yapısı, denetim mekanizmaları, hizmet sunma kapasiteleri ile çiftçilerin maruz kaldığı mali ve yapısal sorunların tespiti ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ferit ŞENYAŞAR

Şanlıurfa Milletvekili

GEREKÇE

Sulama birlikleri, özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde tarımsal üretimin belkemiğini oluşturan önemli organizasyonlardır. Ancak bu birliklerin sulama hizmeti karşılığı çiftçilerden talep ettiği ücretlerin fahiş oranlara ulaşması, sulama yapılmadığı hâlde tahsilât yapılması, hizmetin kalitesizliği ve kurum içi yolsuzluk iddiaları üreticilerin ciddi mağduriyetine neden olmaktadır.

Şanlıurfa Suruç'ta faaliyet gösteren Topçu Gündaş Sulama Birliği 2025 yılı için pamuk sulaması için dönüm başı 2.900 TL, mısır için 2.175 TL, buğday için 1.160 TL ücret talep etmektedir. Aynı sulama tipi olan pompa sulaması için Adana Ceyhan'da 850 TL gibi daha düşük ücretler söz konusudur. Sulama sistemine göre farklılık olması doğalsa da, benzer sistem ve ürün için yaklaşık üç kat fiyat farkı makul değildir. Bu, bir tarife standardı eksikliği ve fiyatlandırmada keyfilik anlamına gelmektedir.

Ferit ŞENYAŞAR
Şanlıurfa Milletvekili

2024 yılı bol yağışlı geçmiş olmasına rağmen, Topçu Gündaş Sulama Birliği hububat için sulama yapmadığı hâlde çiftçilerden dönüm başı 800 TL ücret almıştır. Sulama birliklerinin “kullansan da kullanmasan da ödeyeceksin” anlayışı çiftçilerin maliyet yükünü artırmakta, adil hizmet anlayışını zedelemektedir.

Daha önce konu hakkında verdiğimiz yazılı soru önergelerinde de belirtildiği gibi, malzeme alımlarında usulsüz faturalandırma, kayıp envanterler, fiilen işe gelmeyen personel, rüşvet karşılığı ceza silme, birlik araçlarının özel kullanım amaçlı kullanılması gibi iddialar vardır. Sayıştay ya da Bakanlık denetimlerinin ne zaman yapıldığı ve kamuoyuna açıklanıp açıklanmadığı bile belirsizdir. Bu da hesap verilebilirliğin tamamen ortadan kalktığına işarettir.

Sulama birliklerine borçlandıkları gerekçesiyle icraya verilen çiftçi sayısı ve toplam borç miktarı hakkında kamuoyuna açıklanmış güvenilir veriler bulunmamaktadır. Bu durum tarımsal üretimi, kırsal ekonomiyi ve gıda arzını doğrudan tehdit eder hâle gelmiştir.

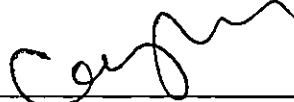
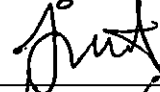
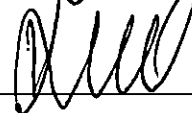
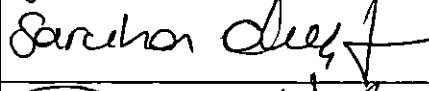
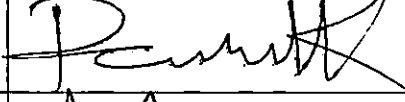
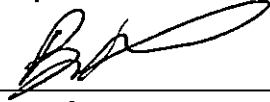
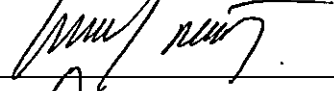
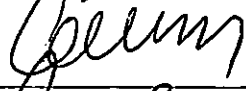
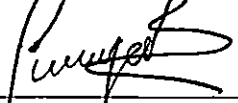
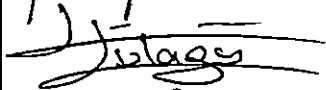
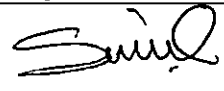
DEDAŞ’ın elektrik kesintileri nedeniyle çiftçiler tarlalarını sulayamamakta, ürünleri kuruyarak heba olmakta; buna rağmen sulama bedeli alınmakta, çiftçi iki yönlü cezalandırılmaktadır. Tarımsal üretimin temel altyapı unsurlarından biri olan enerji ve suya erişim özel şirketlerin insafına bırakılmıştır.

Ferit ŞENYAŞAR
Şanlıurfa Milletvekili

Sulama fiyatlarına karşı çiftçilerin yaptığı protestolar, Tarım Bakanlığı ve DSİ tarafından görmezden gelinmekte, Bakan Yardımcıları “Cumhurbaşkanından talimat gelmeden işlem yapılamaz” demektedir. Bu durum yerel iradenin yok sayıldığını, merkeziyetçi ve çözüm üretmeyen bir yönetim anlayışının egemen olduğunu göstermektedir.

Yukarıda sayılan gerekçeler ışığında; sulama birliklerinin fiyatlama kriterlerinin belirlenmesi, denetim mekanizmalarının incelenmesi, çiftçilerin yaşadığı ekonomik ve hukuki mağduriyetlerin tespiti, kamu kaynaklarının ne derece etkin ve şeffaf kullanıldığının değerlendirilmesi, elektrik dağıtım şirketleriyle sulama birlikleri arasındaki etkileşimin tarım üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.

1	NEJLA DEMİR	AĞRI	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
5	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
6	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	